

Charakteristika - pracovní list

1. Pozorně si přečti uvedený text a vypracuj zadané úkoly.

Můj celoživotní ochránce

Říká, že byl první, koho jsem na světě spatřila. No, nevím, jestli si moc nefandí, ale pomínu-li bílé pláště, asi má pravdu. Maminka ještě klímala v narkóze, ale on už mě svíral v náručí. Prý už tehdy si slíbil, že bude mým celoživotním ochráncem. A můj tatka své sliby plní.

Jak vypadal v době mého narození, vím jenom z fotek. Polodlouhé vlnité vlasy časem značně prořídly a zešedivěly, na obličej přibýlo pár vrásek a na čele jizva, břicho se trochu zakulatilo, ale co mému stvořiteli zůstalo, jsou výrazné tmavé oči a kouzelný úsměv na tváři. Bez něj si tátu vůbec neumím představit.

Když mi bylo asi pět, rozhodl se zajet se mnou do ZOO v Lipsku. Prý jedině tam se mohu zvířatům podívat do očí, aniž bych musela lepit obličej na sklo nebo prostrkovat hlavu mřížemi. Nápad to byl dobrý, ale tatínek asi nepočítal s dětskou naivitou skloubenou se zvědavostí. Jedné opičce se znelíbila moje hra na babu, a tak mi přistála na hlavě. Držela se mě jak klíště, škrábala mě na krku a rvala mi vlasy. Řvala jsem jako tur, ale tatínek neztratil hlavu. Popadl opodál stojící kýbl s vodou a vychrstl mi ho do obličeje. Opička se lekla a vzala nohy na ramena. Já jsem se taky lekla, ale nikam jsem neutekla. A tak mi tačkova rozhodnost zachránila život.

Ve druhém ročníku gymnázia jsem začala chodit do tanečních. Měla jsem skoro dva metry, a tak o mě mezi kluky moc velký zájem nebyl. Blížila se prodloužená a já jsem se bála, že zůstanu celý večer na ocet. Svěřila jsem se se svým trápením tatínkovi. Vyslechl mě a pokusil se mi vysvětlit, že v životě jsou i jiné hodnoty než umět tancovat. V tu chvíli mě jeho vyrovnanost vytáčela. Měl na vše odpověď a nic ho nevyvedlo z klidu. Ale nebyl by to můj ochránce, aby mě nechal ve štychu. Domluvil se s kolegou v práci, mimochodem krásným modrookým basketbalistou, a ten se mi celý večer věnoval. Tatka prostě opět nezklamal. Od té doby vím, že je na něj spolehnout, že je to kamarád, který mi pomůže, kdykoli se na něj obrátím.

Těsně před maturitou jsem se poprvé zamilovala. Bylo to jediné období, kdy jsme se s tátou nepohodli. Můj vyvolený se mu nelíbil, a tak striktně trval na dodržování rodinných pravidel. V deset večer jsem musela být doma, ven jsem směla až po splnění všech domácích povinností. Jednou jsem dorazila o půl hodiny později. Hlava rodiny stála v chodbě a nervózně koukala na hodinky. Pedant, puntičkář, říkala jsem si. „Holčičko, za minutu zpoždění je v případě války na vojně zastřelení,“ prohlásil a já jsem v jeho očích poprvé viděla strach a vztek zároveň. Jeho smysl pro zodpovědnost mě štvál, ale svým způsobem i fascinoval.

Když jsme se před pár lety přestěhovali do našeho nového bytu, objevila jsem tátovu další vlastnost - zručnost. Po nocích vytvořil z tuctu holých zdí útulné místo, kam se všichni rádi vracíme. Každá věc prošla jeho rukama. Je velmi pečlivý a veškerou práci odvádí, jak nejlépe dovede. Nesnáší lenost, nicnedělání a plýtvání časem, takže kutilství je pro něj ideálním koníčkem.

Tatínek samozřejmě nežije jen rodinou. Ve svém volném čase se věnuje basketbalu. Sice ve svém věku už nepatří k nejlepším, ale hraje vždy férově, pro tým by byl ochoten vypustit duši. Je zapálený do hry a bojuje do roztrhání těla. Když mu něco nejde, je vytrvalý, trénuje o to víc a nikdy nic nevzdává.

Můj tatka mě provází životem už skoro tři desítky let, ale nikdy bych si nedovolila říct,

že ho znám jak své boty. Vždy mě dokáže překvapit zajímavým nápadem, stále u něj objevuji vlastnosti, o jejichž existenci jsem neměla ani tušení. Co ale mohu říci s jistotou, je to, že pro něj vždycky zůstanu tou malou holčičkou, kterou je třeba chránit. A za to jsem mu vděčná. Tatínek je zkrátka mým učitelem života a já chci navěky zůstat jeho vděčnou studentkou.

a) Označ pasáže s přímou charakteristikou.

b) Podtrhni úseky textu, v nichž je postava tatínka charakterizována nepřímou, a pokud to lze, pojmenuj vlastnost, která z jednání vyplývá.

c) Vyhledej výrazy, jimiž autorka v textu označuje svého otce.

d) Podtrhni slova citově zabarvená.

e) Vyhledej obrazná pojmenování a frazémy.

Domácí úkol:

Shrň stručně informace o dané osobě (zájmy, vlastnosti, vzhled, vztah k okolí) - vytvoř souvislý text (min. 80 slov).

Ve své práci použij ich-formy.

2. Jaký je člověk, o kterém se říká, že...? Pokud je to možné, upřednostni adjektivní vyjádření.

a) má proříznutou pusou

h) má za ušima

b) má máslo na hlavě

i) má dlouhé vedení

c) kam vítr, tam plášť

j) má obě ruce levé

d) mouše by neublížil

k) není škrob

e) má všech pět pohromadě

l) je zabeďněný

f) není tuctový

m) má vysoko do žlabu

g) má dlouhé prsty

n) má horkou hlavu

3. Co se k sobě hodí? Vytvoř běžně používaná přirovnání.

a) Je bledý ¹⁾ jako pěna.

h) Má jazyk ostrý ⁸⁾ jako hrom do police.

b) Je hluchý ²⁾ jako zvon.

i) Je pyšný ⁹⁾ jako patrona.

c) Je slepý ³⁾ jako lasička.

j) Je chudý ¹⁰⁾ jako stěna.

d) Je tichý ⁴⁾ jako kostelní myš.

k) Má hlas ¹¹⁾ jako lunt.

e) Je šikovný ⁵⁾ jako pytel neštěstí.

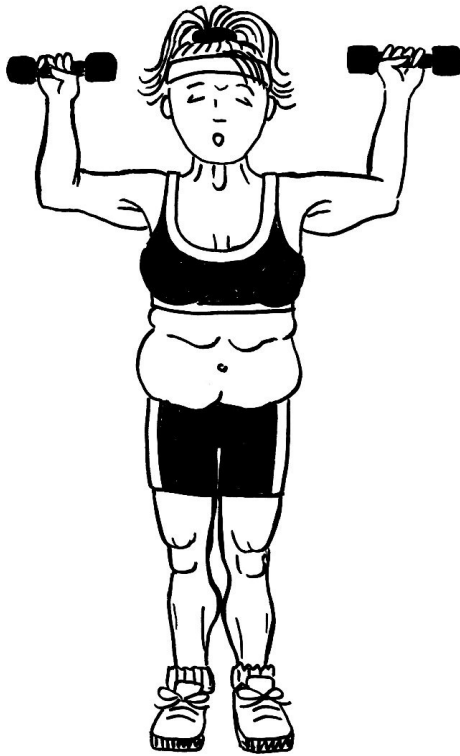
l) Tváří se ¹²⁾ jako pařez.

f) Je hbitý ⁶⁾ jako páv.

g) Je hubený ⁷⁾ jako břitva.

[illegible]

4. Pokus se co nejpřesněji popsat svou kamarádku Hanku. Postupuj od celku k jednotlivým částem.

Autorkou kresby je Mgr. Daniela Zemková. Obrázek byl použit s jejím laskavým svolením.

[illegible]

	
--	---

5. Oprav slohové nedostatky.

Můj kamarád Pepa je mým kamarádem už pět let. Od první chvíle jsme si padli do noty, rozumíme si a je nám spolu dobře. On má o mě starost, protože jsem o hodně let mladší, já mám k němu úctu, protože má hodně vědomostí a mnohokrát mi pomohl.

Pepa má kulatý obličej, na němž má vždy usměvavý úsměv. Má zavalitou postavu, v rukou má sílu, takže mě uzvedne, kdykoli si vzpomene. Na sobě má obvykle džíny a nějaké veselé tričko.

S Pepou máme společné zájmy, chodíme často na procházky nebo zaběhat si do parku. Já jsem sice vždycky rychlejší, ale Pepa s tím nemá problém. Když přijdeme domů, má pro mě vždy připraveno něco dobrého na zub. Má snahu, aby mi v jeho blízkosti bylo dobře. Pepa je dobrým společníkem, rád mi vypráví, co celý den dělal, a já mám za povinnost tvářit se, že jsou všechny jeho příhody zajímavé. Ale mně to nevadí, Pepa má příjemný hlas a já jeho vyprávění rád naslouchám.

Můj parťák má samozřejmě i své zápory. Někdy má na mě zlost, když ho třeba neposlechnu na slovo, a tak se na mě rozkřikne, ale za chvíli je po vzteku a

zase jsme kamarádi.

Vzpomínám si, jak jsem se jednou zapovídal s holčičkou od sousedů a úplně jsem zapomněl na svět okolo sebe. Pepa nevěděl, kde jsem, a měl o mě strach. Nakonec jsme si vše vysvětlili a zase bylo vše v pořádku.

Pepa je člověk, na kterého je spolehnutí. Vždy se snaží, abych dostal to, co dostat mám. Nikdy s ním není nuda - i proto ho mám moc rád. Haf, haf!

6. Řekni mi, co máš a co hledáš, a já ti řeknu, kdo jsi.

Pokus se na základě zadaných indicií stručně charakterizovat jednu ze zmíněných osob.

Rozsah: cca 60 slov

a) **Pavel**, 35 let, svobodný, 187/96, kuchař

nejoblíbenější předměty:

spartánská šála, staré desky Deep Purple, notebook, pípa s narážecí hlavou,
helma na motorku, činky

internetové stránky:

<http://warcraft3.cz>, www.mp3zadarmo.cz, <http://simpsonovi.nikee.net>,
<http://online.hokej.cz>, www.tipsport.cz

b) **Monika**, 25 let, svobodná, 174/52, právnička

nejoblíbenější předměty:

kniha Pan Kaplan má třídu rád, squashová raketa, pas, předplatné do DJC,
housle, barvy na sklo, diář

internetové stránky:

www.mestocheb.cz, www.csfd.cz, www.parfemy.cz, www.levneletenky.org,
<http://portal.justice.cz>, www.idnes.cz

c) **Eva**, 52 let, vdaná, 161/65, úřednice

nejoblíbenější předměty:

fotky dětí, sbírka kuchařských receptů po mamince, rotoped, vonné tyčinky,
zahradní gril, šicí stroj

internetové stránky:

www.super.cz, www.zdrave-hubnuti.cz, www.kaufland.cz, www.horoskop.cz,
<http://sudokuonline.cz>

7. Domácí úkol -

vyber si jedno ze zadání a napiš slohovou práci v rozsahu min. 150 slov.

a) Pozorně si přečti následující text a pokus se charakterizovat muže a ženu, kteří v příběhu vystupují. Svá

tvrzení odůvodni. Ve své práci využij er-formy.

Už toho mám dost. Objíždím město pořád dokola a žádné místo k parkování. Už to skoro vzdávám - a ejhle! Místečko jako stvořené pro mou starou Bobinu. Vyhodím blinkr, zatočím - a už mi ho nikdo nevezme. Pro jistotu ještě zkontroluji značky v celém širokém okolí, ale žádný problém nevidím. Nad střechou mé fabie se sice tyčí jedna modrá s nápisem „rezervé“, ale stojí na ní 18-24. Tak to mám ještě moře času.

Vtom se odkudsi přiřítí stříbrný Ford Fusion. Zastaví snad pět centimetrů od mé espézetky. Po tváři mi přeběhne lehký úsměv - máš smůlu, chlapče, byla jsem tu dřív. Fordák ale nevypadá, že by se se mnou chtěl kamarádit. Ruce má nad hlavou, v obličeji převládá rudá barva. Už se sápe z vozu. „Vypadněte vodsud, nebo na vás nechám zavolat vodtahovku!“ křičí, jako bych mu ukradla modrého Mauritia. „Poslyšte, pane, tady žádný zákaz stání není, tak nevím, co vám vadí,“ zkusila jsem to po dobrém. „A co ta značka „rezervé“, ta vám nic neříká?“ Je úplně zlostí bez sebe. Rozhazuje rukama, kope do mých gum. „Ale říká, jenže je na ní uveden čas od 18 do 24 hodin,“ snažím se mu vysvětlit svůj postup. „To snad není pravda, náno pitomá, vypadni odsud, nebo se nedoplatíš!“ Aha, tak už jsme přešli na tykání. Já se ale nenechám vyprovokovat. „Milý pane, proč se rozčilujete? Do šesti zbývají ještě tři hodiny, takže máte smůlu.“ To jsem ale neměla říkat. Asi jsem řekla do živého. „Když jsi tak blbá, že neznáš ani značky, jdi vrátit řidičák. Snad si nemyslíš, že ty číslice označují hodiny? To jsou čísla parkovacích míst! A vosumnáctka je moje!“ Trochu mi vzal vítr z plachet. Přesto věřím, že se slušností nejdál dojdeš. „Nezlobte se, ale na takových značkách obvykle bývá uvedena doba, po kterou platí zákaz parkování. Já to aspoň takhle chápu,“ snažím se mu vysvětlit své počínání. „Tohle může napadnout jedině ženskou. Kdo by tu asi parkoval v takhle blbou dobu? Říkam ti, máš dvě minuty, abys vodtud vysmahla.“ Fordák už je evidentně vytočený na nejvyšší obrátky. Snažím se ho uklidnit. „Nerozčilujte se, škodí to zdraví. Nevěděla jsem, dobře, odjedu, nemá smysl, abychom tu na sebe řvali jako na trhu.“ K tomu ještě přidávám líbezný úsměv. „Tak ty si ze mě ještě budeš dělat srandu? Já ti jednu ubalím, že tě vlastní manžel nepozná.“ Tak tady přestává veškerá legrace. Asi raději vyklidím pole, pomyslela jsem si. „Tak jo, já už frčím. Ale uznejte, že to označení může člověka zmást,“ pokouším

trpělivost. S Fordákem ale asi není radno si zahrávat. Byl u mě snad za půl vteřiny. Rychle se soukám do auta. Na poslední chvíli. Ruka napřažená k ráně zklamaně klesla zpátky k tělu. Zařadím zpátečku a couvám. Po celou dobu mě bombardují jeho poznámky, že ženské patří do rezervace, že řidičáky by se měly vydávat jen lidem, tedy chlapům, že taková kraksna, jako mám já, nemá na silnicích co dělat...

Odjíždím. Prohrála jsem, přesto mám v duši pocit morálního vítězství.

b) Typická drbna

Pokus se vystihnout vlastnosti a chování příznačné pro daný typ osoby.